

KJAK

Ukreinar búgva í Ukreina ikki: ukra-inar búgva í Ukra-ina

Eyðun á Borg

KRINGVARPIÐ: Fyri nøkrum døgum síðani søgdu flestu kringvarpsfólk UKREINA.

Knappliga kom broyting í, og nú siga mestsum øll UKRA-INA, eisini málsligir drangar. Sjónvarpið, sum hevði skrivað og sagt UKREINAR og UKREINA á føroyskum, fór knappliga at skriva og siga UKRA(-)INAR og UKRA(-)INA!?!

Man hatta vera partur av mótmálkollveltingini, sum nú ger vart við seg?

Samstundis sum hatta landsnavnið verður broytt, so tað líkist meir donskum, hoyrast hesi landanøvn í vørpunum: Grekenland, Turkið, Polen, Italien, Ukra-ine, Ukraine o.s.fr. Tað ger kanska minni, man málhugburðurin nú vera!?

Fjølmiðlafólk! Standið nú stinn og brúkið EI-úttaluna!

E.S.: Størstan týðning hevur tað tó at sýna ukreinum og Ukreina samhuga, nú heimsveldistráandi land ger seg inn á Ukreina!

Ætlar Føroya landsstýri veruliga at knýta tættari samband við lond sum Russland og Kina??

Við mál- og landakvøðu á Borg á Argjum í gøsól 2014

Petur Mohr Dam og fjarrit 1946

Zakarias Wang

Eitt mál, sum undrar meg, er at Petur Mohr Dam í tí samrøðu, sum eg hevði við hann í 1964, sigur at hann hevði sent fjarrit niður til donsku javnaðarmenninar um fólkaatkvøðuna leygardagin tann 14. september

1946 áðrenn borgarar á Tvøroyri komu við sínum mótmæli til radioavisina mánadagin tann 16. september.

Tað hevur ikki borið mær til at funnið nakað slíkt fjarrit. Men tað eru jú mong sum hava hugt eftir skjølum á ríkisskjalasavninum og í skjalsavninum hjá donsku arbeiðararørsluna.

Forvitnisligt hevði verið at fingið at vita, um nakar av hesum kannarum hevur funnið fjarrit frá Peturi Mohr Dam sum er sent áðrenn seinnapartin mánadagin tann 16. september 1946.

Tjóðveldi mælir frá

Tjóðveldi mælir frá, at uppskotið um at leggja eldraðkið út til kommunurnar at umsita, verður samtykt

Sirið Stenberg og Bjørt Samuelsen

limir í trivnaðarnevdini fyri Tjóðveldi

Alt ov nógvir og stórir spurningar eru enn ósvaraðir, og hetta ger, at Tjóðveldi ikki kann taka undir við uppskotinum, sum samgongan ynskir samtykt ein av nærmastu døgum.

At leggja so stóra og grundleggjandi vælferðartænastu, sum eldraðkið er, út til kommunurnar at umsita, krevur umhugsni og stórt fyrireikingarbeiði, fyri at tryggja bæði kommunum og borgarum at trygd fæst fyri, at tænanan kann veitast á nøktandi støði.

Tjóðveldi hevur, í tættum samskipti við kommunalpolitikkarak floksins, umrøtt útleiggingina av eldraðkinum. Samanumtikið metir Tjóðveldi at uppskotið um útleiggingina av eldraðkinum ikki eru nógv væl lýst.

Til dømis skulu kommunur veita øllum borgarum, frá vøggju í grøv, heimasjúkrarøkt. Tískil er tað ikki talan um einans at leggja eldraðkið út til kommunurnar at umsita, men alla ta primeru heilsutænastuna. Lýsingar og útrokningar av hesum mangla.

Figgingin av eldraðkinum er enn ikki nógv væl kend, og hevur Løgtingið ikki fingið høvið at viðgera nakran figgingarleist. Løgtingið skal sostatt samtykkja at leggja eldraðkið út nú, og figgingin verður fyrst kend í november. Kommunur fáa sostatt desember at arbeiða í. Alt tað arbeiði, sum er farið í gongd úti í kommununum, kann í ringasta føri gerast til onki, tá ið kommunurnar arbeiðauttan at kenna neyðugu figgjartilgørdir fortreytirnar.

Stórvandi er fyri at tænanastustøðið verður sera ymiskt frá øki til øki. Ongi minstumørk eru fyri hvørjar tænanastur borgarin

hevur rætt til, og tað vera kommunalu samstørvini, sum hvør sær kunnu áseta tænanastustøðið. Hetta kann skjótt føra til A og B kommunur.

Lagt er upp til at tænanasturnar á eldraðkinum kunnu útveitast. Hetta uttan at faklig krøv eru sett, og uttan minstamark fyri tænanastu. Sostatt kunnu borgarar í landinum koma í tað støðu, at skulu gjalda brúkaragjöld fyri tænanastur, og í øðrum lagi kunnu kommunurnar koma at skulu gjalda privatum feløgum fyri eina tænanastu, sum ikki livir upp til nøkur góðskukrøv.

Kommunur eru ikki lagdar saman, men vera nú tvungnar í kommunal samstørv. Hetta minnir um fjalda kommunusamanlegging, og virðir ikki ta fólkaatkvøðu, sum júst hevur verið um kommunusamanlegging. Kommunurnar skulu nú í felag í hvørjum samstarvi leggja tænanastu og tænanastustøðið til rættis, og tá ið kommun-

urnar fáa pening frá landinum at figgja eldratænanasturnar við, er peningurin ikki oyramerkur, og kemur til hvørja kommunu sær. Hetta kann lætt viðføra ósemjur í kommununum, og latið er upp fyri at peningurin kann brúkast til onnur endamál enn eldra-røktina.

Sjálvur figgngarleisturin byggir á, at kommunurnar skulu fáa pensjónsskattin at figgja eldraðkið við. Hetta var peningur, sum kommunurnar frammanundan áttu sín part av, men sum landið fór avstað við. Forskatingin av pensjónum er ein av stóru orsökunum til, at búskapurin framyvir ikki verður haldførur, samsvarandi við, at fleiri og fleiri verða eldri, og færri og færri vera á arbeiðsmarknaðinum, og harvið gjalda skatt. Tí er hesin figgingarháttur ikki haldbarur. Somuleiðis skulu kommunur fáa afturbering fyri mistar inntøkur frá eitt nú DIS, og so nakað av MVG. Hetta eru inntøkur, sum kunnu variera nógv, og tí ikki støðugt figgjargrundarlag undir eldraðkinum.

Tað er ikki tikið hædd fyri ymisku íløgnum, sum fleiri kommunur longu hava gjørt í eldrabústaðir. Hesar kommunur eru tí í vanda fyri at missa ræðisrættin á búplássunum, men koma av sita eftir við rokningini. Samstundis er onki svar givið uppá spurningin um kommunur fáa loyvi at

fara uppum eina álíkning, í fall tær ynskja at keypa seg inn í búpláss í øðrum kommunum.

Tænanastustøðið er í dag sera ójavnt. Givið er, at eldraðkið skal leggst út við tí tænanastustøði, sum er í dag. Tískil fer uppskotið um útleiggingina av eldraðkinum, endaliga at staðfesta við lóg, at munur verður gjørdur borgarum í landinum.

Hesar grundgevingar, umframt fleiri aðrar, gera, at Tjóðveldi ikki metir, at Løgtingið livir upp til sína ábyrgd, um uppskotið um at leggja eldraðkið út til kommunurnar verður samtykt.

Ein vælferðartænanasta, sum eldraðkið, eigur at tryggja øllum borgarum rættindi til dygdargóða tænanastu, og ikki skilja ímillum hvørja kommunu, borgarin býr í. Latið er upp fyri alt ov nógvum ivamálum, og tað vera í seinasta enda tey fólkini, sum hava tørv á tænanastuni, sum koma at gjalda prísir fyri væntandi politiskt handverk hjá hesi samgongu.

